

Parlement en Wetenschap

EUROPESE BTW-DOSSIERS

Deze factsheet is tot stand gekomen in het kader van de samenwerking tussen de Tweede Kamer, de KNAW, NWO, VSNU en de Jonge Akademie.

maart 2019

Auteur: Prof. mr. dr. R.A. Wolf, Rijksuniversiteit Groningen

Voorstel tot wijziging van Richtlijn 2006/112/EG wat de btw-tarieven betreft (COM (2018) 20)

- Tot welke grenseffecten leidt deze richtlijn, waarbij lidstaten meer vrijheid krijgen bij het vaststellen van btw-tarieven?

Zie het antwoord op de volgende vraag.

- *In hoeverre verwacht u dat er door lidstaten meer vrijheid te geven bij het vaststellen van de btw-tarieven een zogenaamde race to the bottom zal ontstaan?*

Voor wat betreft de tarifiering van bepaalde producten kan een race to the bottom ontstaan. Dit heeft te maken met het volgende. Bij de meeste aankopen is de btw verschuldigd in het land van de afnemer. Dit is echter anders voor inkopen die de consument ter plekke verricht en zelf meeneemt, denk bijvoorbeeld aan inkopen in een supermarkt of tanken. Dergelijke inkopen ter plekke zijn belast met de btw van het land van aankoop. Voor consumenten kan het aantrekkelijk zijn om naar een lidstaat met een lager btw-tarief te gaan om aldaar dergelijke lager belaste producten te kopen. Een lager btw-tarief kan aldus deze 'reizende' consumenten naar de eigen lidstaat lokken. Voor lidstaten kan het aantrekkelijk zijn om juist voor dergelijke producten een laag tarief (of zelfs een 0%-tarief) in te voeren.

Wel biedt het voorstel de mogelijkheid om juist dergelijke 'grensgevoelige' producten uit te sluiten van een laag tarief/nultarief door opname van de op EU-niveau op te stellen 'negatieve lijst' (in de nieuw in te voeren bijlage III bis).

Een zorgvuldig opgestelde negatieve lijst kan aldus de te verwachten grenseffecten voorkomen.

- *Kan een 0%-tarief met recht op aftrek leiden tot nieuwe vormen van btw-fraude? Zo ja, op welke wijze?*

Ongetwijfeld. Zo kan ik mij voorstellen dat frauduleuze ondernemers op papier dergelijke 0%-producten verkopen, terwijl het in werkelijkheid producten betreft die onder het normale tarief vallen.

- *Kunnen meer tariefverschillen tussen lidstaten leiden tot meer btw-fraude? Zo ja, op welke wijze?*

Meer tariefverschillen leiden tot meer complexiteit en leggen een groter beslag op het apparaat van de belastingdienst. Capaciteit die dan niet gebruikt kan worden voor fraudebestrijding. Bovendien kan de toegenomen complexiteit er toe leiden dat fraude minder snel ontdekt wordt.

- *In hoeverre leidt deze richtlijn tot extra complexiteit voor ondernemers?*

De richtlijn geeft de lidstaat meer mogelijkheden om verschillende btw-tarieven te hanteren. Het bijhouden van deze lidstaat-specifieke tarieven, en het verwerken van wijzigingen, vormt een complicerende factor voor het zaken doen binnen de interne markt.

- *Welke gedragseffecten verwacht u dat er zullen optreden als deze richtlijn van kracht wordt?*
Lidstaten krijgen meer vrijheid om hun eigen tarieven vast te stellen. Ik verwacht dat hierdoor belangengroeperingen er eerder in zullen slagen bepaalde produkten daadwerkelijk lager belast te krijgen. Het thans nog wel ingeroepen argument, 'het mag niet van Brussel', zal dan immers niet meer geldig zijn.

Den Haag, 1 december 2018

Disclaimer: De Jonge Akademie, KNAW, NWO en VSNU bemiddelen tussen parlementaire kennisvraag en wetenschappelijk kennisaanbod. De informatie in het kader van Parlement en Wetenschap is afkomstig van vooraanstaande wetenschappers, maar niet onderworpen aan peer review en niet door de wetenschapsorganisaties geverifieerd.

